

"נקודה טובה" - מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

(גיליון 26 - שנת תשפ"ב גיליון "שמיני" - כג' אדר ב' תשפ"ב, 26 למרץ 2022)

לע"נ אמו"ר ר' יוסף - חיים ב"ר יעקב רוט ז"ל

ב"ה

"נקודה טובה" לפרשת "שמיני" - לדמותו של מנהיג

בשנת 1947 פרסם החוקר רודלף שנקל, מאמר שסיכם את תצפיותיו על להקת זאבים. הוא תיאר את הלהקה כחברה הירארכית ביותר, שאותה מובילים זכר אלפא (אלפא - מנהיג, דומיננטי, שולט) ונקבת אלפא, הדואגים לדכא כל סימן לתחרות מצד הזאבים הנחותים יותר.

חוקרי מדעי החברה לקחו בהשאלה את המודל הזה (שאגב, השתנה עם השנים) והגדירו בעזרתו את המנהיגים החברתיים, הפוליטיים והכלכליים, כ"זכרי אלפא", הנאבקים ונלחמים זה בזה על מקומם ומעמדם.

את השאלה עד כמה המודל הזה אכן נכון ומשקף מצב אמיתי בקבוצות של בעלי חיים או של בני אדם, אני משאיר לחוקרים (מאז זרמו מים רבים ב"ירדן", הן אצל חוקרי בעלי החיים והן אצל אנשי מדעי החברה). אולם, כל מי שמתבונן במאבקים פוליטיים פנים-מפלגתיים (בחלק מן המפלגות...), יראה מאבק יצרי וקשוח בין מנהיגים ומנהיגות, הטוענים ל"כתר".

פרשתנו פרשת "שמיני", הינה השיא של מעשה המשכן (והיא המשך ישיר של פרשיות המשכן בספר שמות). המשכן הוקם והקב"ה, השכין את שכינתו על עם ישראל בצורה גלויה, ככתוב: "כד) **וַתַּצֵּא אֶת מִלְפָּנָי ה'** וַתֹּאכַל עַל הַמִּזְבֵּחַ אֶת הָעֹלָה... **וַיֵּרָא כָּל הָעָם וַיִּרְאוּ וַיִּפְּלוּ עַל פְּנֵיהֶם**" (ויקרא ט, כד).

אולם, אליה וקוץ בה. במשך שבעת הימים הראשונים של הקמת המשכן, שימש משה רבנו ככהן גדול והקריב את הקורבנות ולא שרתה שכינה על ידו. והנה, ביום השמיני התמנה אהרון לכהן גדול וירדה השכינה דווקא בזכות קורבנותיו.

"פרוייקט המשכן" היה ה"בייבי" האישי של משה רבנו. הוא הוביל אותו מן הבחינה הרוחנית והמעשית. והנה ברגע הקדוש ביותר והמרגש ביותר, הוא לכאורה "מודח" ואחיו אהרון מתמנה במקומו. כשמשה רבנו במו ידיו מלביש את אהרון את בגדי הכהן הגדול ומכין אותו לתפקיד ממנו הוא הודח... ככתוב: "וַאֲנִי (משה) **הִקְרַב אֶלָּיךָ** (במו ידיך...) **אֶת אֶהֱרֹן אַחִיךָ וְאֶת בְּנָיו אֲתוֹ מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכַהֵנוּ לִי... וְעָשִׂיתָ בְּגָדֵי קֹדֶשׁ לְאַהֲרֹן אַחִיךָ לְכַבֹּד וּלְתַפְאֲרָתִי**" (שמות כח, א-ב).

זאת ועוד. כהונת העולם - לדורות, גם היא ניתנת לזרעו של אהרון ולא לבניו של משה רבנו.

בשולי הדברים נעיר, כי יש דעות בחז"ל שמשה רבנו המשיך לכהן ככהן גדול לצידו של אהרון עד פטירתו, אולם אין ספק שגם לפי דעות אלה, הפך משה רבנו להיות "כינור שני" לכהונה (שמות רבה תצוה, לז).

ואיך משה רבנו מגיב?! האם הוא מתווכח?! האם הוא מאיים בהתפטרות?! האם הוא מרגיש נעלב?! האם הוא מיצר על כך שבניו לא זכו לגיוב?! האם הוא נאבק על "מעמדו"?! הכתוב אינו מתייחס לכך כלל וכלל.

"נקודה טובה" - מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

אולי נוכל למצוא תשובה לכך, מן התמודדות הבאה של משה רבנו, כאשר הוא מסיים את תפקיד ההנהגה ומעביר לקראת מותו את שרביט ההנהגה ליהושע תלמידו.

ביומו האחרון של משה רבנו, הוא נכנס יחד עם יהושע תלמידו ומחליפו אל המשכן, לאוהל מועד. והנה ירד עמוד הענן והפסיק - הפריד ביניהם והדיבור האלוקי היה רק ליהושע. משנסתלק עמוד הענן, שאל משה את יהושע, מה אמר לך הקב"ה?! ענה לו יהושע, וכשאתה היית המנהיג והדיבור האלוקי נגלה רק אֵלַיך, האם אתה שיתפת אותי?! "אותה שעה צעק משה ואמר, מאה מיתות ולא קנאה אחת" (דברים רבה, וילך ט).

משה רבנו, אדון הנביאים, איש האלוקים "מודח" ומוצא את עצמו מחוץ לתמונה והדיבור האלוקי כבר לא מופנה אליו אלא רק לתלמידו וממשיך דרכו והוא מקנא!

מקנא, אבל מתמודד.

משה רבנו יודע שזו מידה פסולה ולכן הוא מעדיף למות ולא לקנא, בבחינת: "מאה מיתות ולא קנאה אחת".

אולי גם כאשר אהרון התמנה להיות הכהן הגדול, משה רבנו קינא בסתר ליבו, איננו יודעים והכתוב וחז"ל לא מגלים לנו.

אבל גם אם משה רבנו כן קינא, העובדות מדברות בעד עצמו ומלמדות אותנו שמשה רבנו המשיך להתנהל מול אהרון אחיו באהבה ובכבוד, ללא כל טינה או מחלוקת.

מנין שאב משה רבנו את כוחות הנפש לכך?!

משה רבנו ידע והבין, שהרעיון, המשימה והמטרה, גדולים וחשובים יותר האנשים, מן הכבוד, מן ה"אני" ומן האגו הפרטי.

גם לדוד המלך, היה את המבט הייחודי הזה.

"...שְׂמַחְתִּי בְּאִמְרֵים לִי בַיַּת ה' יְגַדְּךָ", אומר דוד המלך (תהלים קכב, א).

אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא: "ריבונו של עולם, שמעתי בני אדם שהיו אומרים מתי ימות זקן זה ויבא שלמה בנו ויבנה בית הבחירה ונעלה לרגל, ושמחתי...." (מכות י, ע"א).

העם ידע כי את בית המקדש יבנה רק שלמה המלך. והנה התחילו הרינונים: מתי כבר ימות הזקן הזה (דוד המלך), ושלמה בנו יבנה את בית המקדש ואנו נזכה לעלות לרגל.

והנה השמועה הגיעה לאוזניו של דוד המלך. האם הוא כעס, או שמא התעצב אל ליבו?!

לא ולא!

שְׂמַחְתִּי!!! אומר דוד המלך. אני שמח שהעם רוצה את בית המקדש.

למרות שהרינונים מאחורי גבי נאמרו ברישעות מושחזות, אני מקבל עלי את הדין בשמחה, והלוואי שהמקדש יבנה במהרה, גם אם במחיר קיצור חיי... שְׂמַחְתִּי!!!

הרעיון של בנית המקדש הרבה יותר גדול וחשוב ממני ומהמשך חיי... אומר דוד המלך.

"נקודה טובה" - מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

ואולי זו המשמעות האמיתית והעמוקה של ענווה.

לא ענווה מזוייפת וטועה של: "אני לא ראוי", או "מי אני ומה אני"...

ענווה היא ראייה ריאלית - מפוקחת ומציאותית. על האדם להכיר גם במעלותיו וגם בחסרונותיו. ובעיקר, להבין את מקומו בעולם ולדעת שיש דברים יותר גדולים ויותר חשובים ממנו ומן האגו שלו.

משה רבנו ודוד המלך לימדו אותנו, שגם מנהיג יכול וצריך להיות עניו...

מרכת שמת *life*

אשה רוא

לכניסה או להסרה מרשימת התפוצה (במייל ו/או בווטסאפ), ניתן לפנות למייל: rothmoshe@gmail.com

ארכיון "נקודה טובה": http://www.pirsuma.com/nekuda_tova

נא לשמור על קדושת הגליון ולהכניסו לגניזה לאחר השימוש.

יש לך הערה או הארה? אשמח לקבל למייל הנ"ל. **אהבת? הפץ בין חבריך.**